

Alleen angst voor geweld kan Marine Le Pens presidentschap in 2027 verhinderen

Door [René ter Steege](#) - 9 augustus 2023
Geplaatst in [Frankrijk](#) - [Le Pen](#) - [Oproer](#)

Het recente oproer in Frankrijk heeft Marine Le Pen nog populairder gemaakt. Haar mogelijke presidentschap, een geliefd onderwerp in de Franse literatuur, is niet langer pure fictie. De angst voor nieuw geweld kan haar echter uit het Elysée houden.

Franse politici mogen graag beweren dat hun land geen *no-go areas* kent, zoals steden in de VS en in wat vroeger de Derde Wereld heette. Maar Marine Le Pen achtte het laatst verstandiger om bij een bezoek aan de plaats Beauvais een 'moeilijke' wijk te mijden. 'Iedereen weet dat het voor mij in dit soort buurten onmogelijk is om veilig rond te lopen', vertelde ze verslaggevers.

Angst voor oplaaiend geweld

Beauvais, 80 kilometer ten noordwesten van Parijs, had de orgie van geweld, die op 27 juni begon met de dood door een politiekogel van de 17-jarige crimineel-in-wording Nahel M., redelijk goed doorstaan. De buitenwijk met de even fraaie als raadselachtige naam L'Argentine vormde de uitzondering. Een kantoor van de sociale dienst, buurtwinkels en een postkantoor gingen er in vlammen op.

Je zou zeggen dat juist hier sommige van de zwaar beproefde bewoners een troostend woord van Frankrijks bekendste politica zouden verwelkomen. Een symbolische verzekering dat de Franse staat het gezag over L'Argentine niet heeft afgestaan aan het *racaille*, het gajes, dat zijn wil oplegt aan de zwijgende goedwillenden onder de bewoners.

Alleen angst voor geweld kan Marine Le Pens presidentschap in 2027 verhinderen

Maar Le Pens aanwezigheid, als middelpunt van een mediacircus, zou jongens uit de buurt kunnen provoceren. Het geweld dreigde op te laaien en ditmaal ook het centrum van Beauvais te bereiken en, wie weet, opnieuw de rest van Frankrijk.

Dat had Le Pen waarschijnlijk goed ingeschat, maar het bij voorbaat zwichten voor relschoppers zegt veel over de Franse realiteit een goede maand na de orgie van brandstichting en plundering.

Die realiteit is dat de ontkenning van het bestaan van getto's en *no-go areas* meer te maken heeft met wensdromen dan met feiten. De realiteit dat Fransen doodsbang zijn voor de jonge bewoners van zulke wijken, die hun land in nog geen week tijd op de knieën kregen. De realiteit dat angst en haat nauw met elkaar verbonden zijn.

Hoe kijken de eigenaren en werknemers van het duizendtal geplunderde of vernielde winkels, banken, buurthuizen, scholen, restaurants, snackbars, bibliotheken, postkantoren, politiebureaus, bureaus van de sociale dienst, gemeentehuizen et cetera naar de jongens die dit op hun geweten hebben? (Meisjes gehoorzaamden hun ouders en bleven thuis.)

Meer dan 750 agenten raakten gewond

De (voornamelijk) nazaten van niet-westerse immigranten houden niet alleen 'hun' buurten, maar de Franse maatschappij gegijzeld. Het zijn er volgens een schatting van het voormalig hoofd van de inlichtingendienst DGSE minstens 100.000, mogelijk twee maal zoveel. In een interview met *Le Figaro Magazine* erkende deze Pierre Brochand overigens dat hij daarvoor geen bewijzen heeft. Officieel Frankrijk spreekt van 'enkele duizenden' relschoppers en plundersaars, kennelijk voldoende om Frankrijk in een verkapte oorlog te storten.

Justitie lijkt als de dood om agenten, die worden verdacht van de dood van Nahel in Nanterre en de mishandeling van Hedi R. in Marseille, uit voorlopige hechtenis vrij te laten uit vrees voor de reacties in de banlieues. Met als gevolg onrust bij de politie en de gendarmerie, die binnen een week een zware tol hebben betaald.

Om de krantenkoppen over 'politiegeweld' wat te nuanceren zonder enkele excessen goed te praten: meer dan 750 agenten raakten gewond, vaak door van dichtbij afgeschoten zwaar en illegaal vuurwerk. De politiebonden klagen dat justitie hun gearresteerde collega's behandelt als criminelen. Het is dus niet verwonderlijk dat agenten overal in Frankrijk, maar vooral in het zuidoosten, zich uit protest tegen de arrestatie van collega's ziek melden of stiptheidsacties voeren. Staken mogen ze niet.

Het vreselijke geweld heeft Marine Le Pens populariteit en die van haar partij, het Rassemblement National (RN) verder verhoogd. John Lichfield, een Britse correspondent in Frankrijk, noemde haar 'de winnaar van het oproer van 2023'. Volgens een peiling van het Franse blad *Challenges*, gepubliceerd kort na de rellen, krijgt Le Pen tijdens de eerste ronde van de presidentsverkiezingen in 2027 de

Alleen angst voor geweld kan Marine Le Pens presidentschap in 2027 verhinderen

meeste stemmen, 31 procent, wie haar rivalen ook zijn.

Tevens vrezen Fransen echter dat Le Pens eventuele zege het permanent smeulende oproer in de banlieues nog verwoestender zal doen oplaaien dan aan het begin van deze zomer. (In zijn roman *Soumission* beschrijft Michel Houellebecq hoe jonge banlieusards zich bewapenen als Marine Le Pen de presidentsverkiezingen dreigt te winnen. Dat onheil wordt afgewend als de kandidaat van de Moslimbroederschap de verkiezingen wint.) Een reden dus om niet op haar te stemmen, met opnieuw angst als raadgever, voorspelt, en vreest, commentator Philippe Bilger in het rechtse blad *Causeur*.

RN is nu grootste rechtse oppositiepartij

Je zou misschien verwachten dat Le Pen het oproer aangreep om haar gelijk te halen, te weten dat Frankrijk nu oogst wat het met een rampzalige immigratiepolitiek decennialang heeft gezaaid. In plaats daarvan hield ze zich op de achtergrond, terwijl haar rivaal op rechts Eric Zemmour een 'etnische oorlog' constateerde.

In zijn kort voor het oproer verschenen studie *La vraie victoire du RN* beschrijft de Franse socioloog Luc Rouban hoe Marine Le Pen van het door haar vader Jean-Marie in 1972 opgerichte Front National (FN) een 'gewone' rechts-radical protestpartij wist te maken. Hoe zij, die haar vader in 2015 royeerde wegens antisemitisme, en haar partij vorig jaar de 'echte' winnaars waren van de parlaments- en presidentsverkiezingen. Onder meer omdat ze veel morrende Fransen, onder wie de Gele Hesjes, achter zich wisten te krijgen. Het RN kreeg 89 van de 577 parlamentszetels, 81 meer dan in 2017, wat niemand had voorspeld, en werd daarmee de grootste rechtse oppositiepartij.

De enige partij die met het volk kan praten

Kort tevoren had Marine in de beslissende ronde van de presidentsverkiezingen 41,45 procent van de stemmen behaald, ruim 13 miljoen Fransen hadden voor haar gekozen. President Emmanuel Macron won echter overtuigend een tweede termijn, zijn laatste.

'Het RN is inmiddels de enige rechtse partij die weet hoe je met het volk moet praten', aldus Rouban. Hij acht de rechtse Les Républicains en Renaissance, de partij van Macron, te liberaal, in Frankrijk een woord met een negatieve klank, of te bourgeois om het volk aan te spreken. Dat geldt ook voor Eric Zemmour, die eind 2021 even Le Pen leek te onttronen als de leider van hard rechts. Ook hij spreekt vooral een maatschappelijke bovenlaag aan, 'het volk' vindt hem een beetje mal.

De typische stemmer op het RN is jonger en armer dan de stemmers op andere partijen van rechts of links, vooral de verarmde middenklassen voelen zich door de partij aangetrokken, constateert Rouban. Volgens hem is het onjuist de partij racistisch of xenofob te noemen. Anders zouden kiezers van kleur op de Franse Antillen niet zo massaal op 'Marine' stemmen. (Op Guadeloupe verhinderden betogers ooit dat haar vader er landde.) Alleen de uitstervende generatie van mei '68 associeert Le Pen nog met 'fascisme'.

Alleen angst voor geweld kan Marine Le Pens presidentschap in 2027 verhinderen

Onder RN-stemmers vind je de meeste tegenstanders van immigratie en islam, maar de stijgende kosten van levensonderhoud en hun dreigende sociale neergang vinden ze ernstiger. 'De RN is al lang niet meer hetzelfde als het Front National', schrijft Rouban. Politieagenten en militairen stemmen nog steeds in groten getale op de partij, maar verrassend genoeg kwamen daar categorieën bij die lang trouw waren aan de socialisten of de communisten, zoals leerkrachten, hogere ambtenaren en personeel in de gezondheidszorg.

Présidente Le Pen gaat banlieus in het hart treffen

Het RN is niet extreem-rechts, zoals voorheen het FN, stelt Rouban. Hij vindt radicaal-rechts een betere omschrijving. Hoewel, in sociaal-economisch opzicht doet de partij nauwelijks onder voor de linkse partijcoalitie Nupes, met onder meer de socialisten en de communisten. Maar die geldt als te soft over islam en immigratie om volkse Fransen aan te spreken.

Le Pen hoeft daar niet op te hameren. De Fransen weten dat zij als *présidente* in 2027 de niet-westerse immigratie keihard gaat aanpakken, gezinshereniging gaat verbieden, illegalen en criminelen gaat uitzetten, Fransen voorrang geeft bij sociale uitkeringen en de toewijzing van woningen, de hoofddoek uit het straatbeeld wil verwijderen... En nog veel meer zaken die, als zij in het Elysée haar to-do lijst gaat afwerken, de banlieues in het hart zullen treffen.

Een scenario dat tot nu toe beperkt bleef tot het literaire domein van de *politique fiction*, waarin behalve Michel Houellebecq ook andere Franse schrijvers uitblinken. Al in 2016 fantaseerde Michel Wieviorka een boek bij elkaar - *Le séisme* - over Frankrijk onder president Marine Le Pen. Het loopt, zeker in de banlieues, niet goed af.

René ter Steege is journalist, schrijver en vertaler.

Wynia's Week is onafhankelijk, ongebonden en broodnodig. De donateurs maken Wynia's Week mogelijk. Doet u mee? Dat kan op verschillende manieren, kijk [HIER](#). Hartelijk dank!